

DAMON

Hoofdstuk 1

Wat is filosofie?

PARAGRAAF | FILOSOFEREN: DOORDENKEN!

Opdracht 1, p. 5

Doorddenken kun je over alles. In deze eerste opdracht denken we door over wat echt belangrijk is, over waar het echt om draait in het leven.

a. Wat vind jij echt belangrijk? Bekijk de onderstaande mogelijkheden en kruis aan wat jij heel belangrijk, niet zo belangrijk of onbelangrijk vindt. Mis je iets dat je heel belangrijk vindt? Vul dat dan in bij 15.

	Heel belangrijk	Niet zo belangrijk	Onbelangrijk
1. Mooie kleren			
2. Vrienden(innen)			
3. Muziek			
4. God			
5. School en goede opleiding			
6. Mijn familie			
7. Na mijn dood goed terecht komen			
8. Alles wat leeft: mens en dier			
9. Zelf sporten			
10. Mijn favoriete sportclub			
11. Goed zijn voor anderen			
12. Onze hond of poes			
13. (Later) geld verdienen			
14. Gezondheid			
15.			

b. Breng nu een rangorde aan in de omschrijvingen uit opdracht 1a: het cijfer van wat je het belangrijkste vindt, plaats je in het vakje 'heel belangrijk'. Wat je werkelijk niet de moeite waard vindt, kun je in de prullenbak gooien.

Heel belangrijk

Niet zo belangrijk

Onbelangrijk

Verdiepingsopdracht 2, p. 8

Bij opdracht 6c heb je een filosofische vraag genoteerd. Geef nu op deze vraag twee verschillende antwoorden.

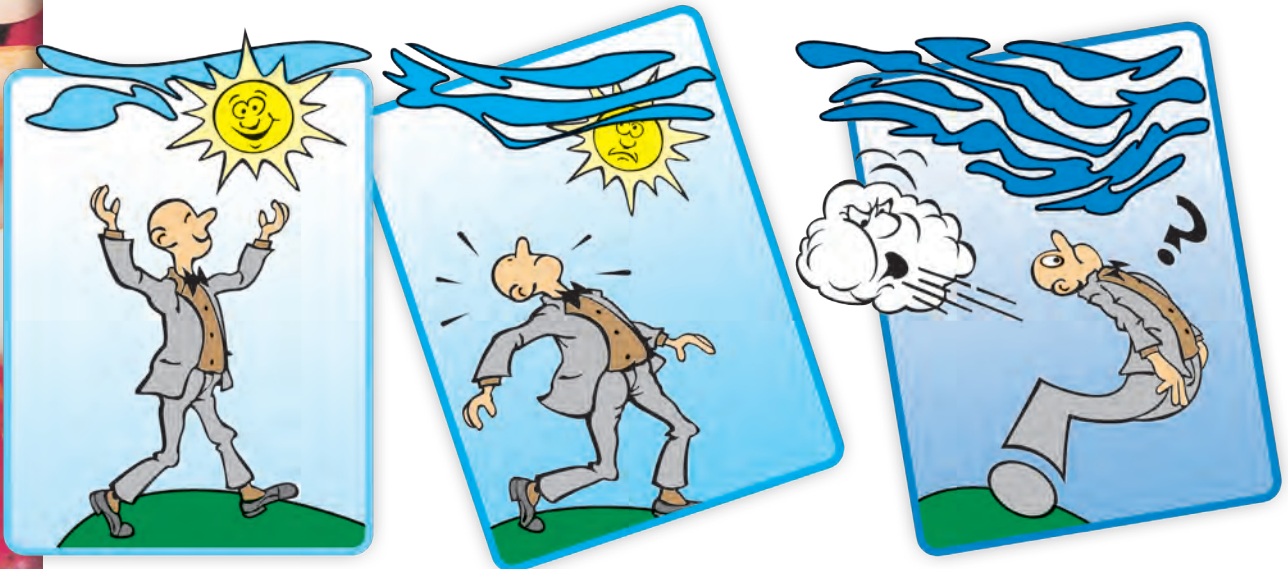
PARAGRAAF 3 AANLEIDINGEN OM TE FILOSOFEREN

Opdracht 10, p. 9

a. Mensen gaan vaak pas nadenken over belangrijke vragen van het leven als hen iets ernstigs overkomt: vader, moeder, broer, zus of goede vriend wordt ernstig ziek, een echtscheiding of sterfgeval. Het lijkt wel alsof het leven mensen soms dwingt om na te denken over bestaansvragen. In ziekenhuizen liggen veel mensen die plotseling heel diep over hun leven moeten nadenken. **Kun je dat verklaren?**

b. Een ziekenhuispastor deed eens de volgende krasse uitspraak: 'mensen gaan pas verticaal denken als ze horizontaal gaan.'

Wat zou hij daarmee bedoeld hebben?

c. Beschrijf wat je ziet op de drie tekeningen.

Tekening links:

Tekening midden:

Tekening rechts:

Wie was er eerst?
De kip of het ei?
Dat is van geen belang.
Belangrijk is de vrede!

Opdracht 14, p. 11

a. Hierboven staan enkele afbeeldingen. Welke afbeelding prikkelt je om door te denken en welke filosofische vraag roept die afbeelding dan bij je op?

b. Misschien ben je ook wel eens aan het denken gezet door een boeiende film of door een songtekst. Doe daarvan hieronder verslag. Je kunt hier ook een eigen afbeelding plakken. Geef in alle gevallen aan om welke filosofische vraag het volgens jou gaat.

SALE

SALE

SALE

SALE

SALE

SALE

SALE

Opdracht 15, p. 11

Bij zoiets gewoons als gaan winkelen kun je allerlei vragen stellen.
Hieronder staan vijf groepen vragen. **Kies er twee uit.**

- Vind je winkelen fijn? Hoe fijn?
 - Vind je tv-kijken of sporten leuker dan winkelen?
 - Vind je winkelen ook echt *belangrijk*?
 - Is wat fijn is ook altijd belangrijk? Waarom wel/niet?
 - Slotvraag: Wat maakt iets echt belangrijk in het leven?
- Wanneer ben je oud en wijs genoeg om je eigen kleren te kopen? Hoe stel je dat vast?
 - Is dat voor iedereen hetzelfde?
 - Denk je dat je genoeg verstand hebt van wat goede kleding is, of wat geschikte kleding is?
 - Hoe weet je dat en van wie weet je dat? En kan die persoon dat wel echt zeker weten?
 - Slotvraag: Wanneer kun je echt iets zeker weten?
- Waarom vind jij bepaalde kleren mooi?
 - Wat maakt kleren tot 'mooie kleren'?
 - Hoe komt het dat wat de een mooi vindt, een ander soms lelijk vindt?
 - Hoe komt het dat we kleding die mensen 100 jaar geleden mooi vonden, nu vaak niet meer mooi vinden?
 - Slotvraag: Wat is eigenlijk 'mooi'?
- Zijn kleren belangrijk of maakt het eigenlijk niks uit?
 - Is je innerlijk niet veel belangrijker dan zoiets uiterlijks als kleding?
 - Wil je laten zien wie je bent door de kleren die je aantrekt?
 - Kun je door je kleren wel echt laten zien wie je bent?
 - Slotvraag: Wie ben je eigenlijk?
- Vind je dat je geen kleding mag kopen die door kinderen is gemaakt?
 - Welke verantwoordelijkheid heb jij voor het lot van die kinderen?
 - Wat moet jij doen om erachter te komen of die kleren wel 'eerlijk' zijn?
 - Wanneer doe je genoeg tegen kinderarbeid?
 - Slotvraag: Tot hoever ben je verantwoordelijk voor het geluk van andere levende wezens?

Antwoorden bij de groep vragen met nummer

- ---
- ---
- ---
- ---
- Slotvraag

Antwoorden bij de groep vragen met nummer

a.

b.

c.

d.

e. Slotvraag

Opdracht 16, p. 11

Bedenk zelf nog een vraag (geen gewone vraag maar een filosofische vraag) bij winkelen.

Verdiepingsopdracht 3, p. 11

Bij het 'gewoon' winkelen kun je allerlei vragen stellen, je kunt over winkelen filosoferen. We nemen nu het onderwerp vakantie. **Stel jezelf de vraag: is vakantie wel zo gewoon? Denk heel goed na over vakantie. Als je een goede vraag hebt, noteer die dan.**

Denk vervolgens opnieuw goed na: welke vragen kan ik nog meer stellen?

Verdiepingsopdracht 4, p. 11

Bij winkelen en vakantie kun je dus allerlei vragen stellen, je kunt over winkelen of over vakantie filosoferen.

Bedenk nu zelf een situatie die je tot nu toe gewoon hebt gevonden. Stel jezelf de vraag: is dit wel zo gewoon?

Verdiepingsopdracht 5, p. 11

In het leerboek staat een citaat van de filosoof Augustinus. Hij zegt dat zich in het nauwelijks zichtbare zaadkorreltje, ook de wortel schuilhoudt. Hij zegt erbij: 'als u het tenminste niet met uw ogen bekijkt maar met uw geest.'

Wat bedoelt Augustinus met:

a. Kijken met je ogen?

b. Kijken met je geest?

c. Wat heeft het verschil tussen 'kijken met je ogen' en 'kijken met je geest' met de inhoud van paragraaf 3 te maken?

